

Visie voorschoolse opvang gemeente Oldebroek

(geamendeerde versie: betreft punt 8 van paragraaf 8, Beleidskader)

Gemeentelijke visie op voorschoolse opvang

1. Inleiding

Zowel landelijk als plaatselijk wijzigt zich het speelveld van de voorschoolse opvang in een snel tempo. De vorming van kindcentra door basisscholen, toename van gastouderopvang, het toezicht hierop door de gemeente, de fluctuering in fiscale aftrekbaarheid van kinderopvang, invoering Wet Oké, is een aantal wijzigingen die beweging hebben gebracht in de voorschoolse situatie.

Lokaal zijn er door deze wijzigingen ook veranderingen ingezet: meer gastouderopvang, meer aanbieders kinderopvang en peuterspeelzaalwerk.

Op deze en andere wijzigingen moet lokaal gereageerd worden. Een duidelijke visie op voorschoolse opvang is daarom noodzakelijk.

2. Doel voorschoolse opvang

Het instandhouden van voorschoolse opvang heeft de navolgende doelen voor de gemeente Oldebroek:

- optimale mogelijkheid om kinderen met (dreigende) achterstanden op taal- en algemene ontwikkeling te kunnen signaleren in de voorschoolse opvang;
- optimale bereikbaarheid van kinderen in achterstandsituatie qua taal- en algemene ontwikkeling en hier Voor- en Vroegschoolse Educatie aan te kunnen bieden;
- optimale bereikbaarheid van bijna alle kinderen in de leeftijd van 2 ½ en 4 jaar en deze pedagogisch en didactisch onderbouwde voorschoolse voorziening (peuterspeelzaalwerk/kinderopvang) aanbieden en daarmee eventuele achterstanden voorkomen.

3. Ontwikkelingen

3.1. Landelijk:

- de staatssecretaris van OCW heeft vanaf 2008 uitspraken gedaan over de wens om te komen tot harmonisatie van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang. Dat is daarna niet doorgevoerd omdat dit teveel geld zou gaan kosten immers de kosten van kinderopvang kan de gebruiker fiscaliseren en het peuterspeelzaalwerk niet;
- de algemene uitkering voor de gemeenten is verhoogd ten behoeve van professionalisering van het peuterspeelzaalwerk. (Gemeente Oldebroek €63.465,00);
- het ministerie van OCW heeft bepaald dat ook gastouders moeten voldoen aan een aantal kwaliteitseisen;
- vanuit hetzelfde ministerie zijn uitspraken gedaan die de komst van kindcentra voor kinderen van 0-12 jaar bevorderen. (Initiatief bij schoolbesturen) Ook zijn maatregelen getroffen om het gastouderschap te professionaliseren;
- invoering Wet Oké die eisen stelt aan de uitvoering van de Voor- en Vroegschoolse Educatie. O.a. 2 leidsters op elke VVE groep die maximaal 16 kinderen groot is en sterke beperking van ouderbijdrage voor ouders van doelgroepkinderen;
- financiering van de VVE levert gemeente Oldebroek jaarlijks € 133.604 op via geormerkte gelden;
- fiscalisering kinderopvangkosten fluctueert.

3.2. Lokaal zijn mede hierdoor de volgende ontwikkelingen ontstaan:

- sterke toename aantal gastouders;
- 2 extra aanbieders van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk. (Romi en CKO);
- extra toezicht taken voor gemeente Oldebroek;
- uitvoering VVE wordt veel duurder;
- kinderopvang en peuterspeelzaalwerk komt door invoering WET Oké steeds dichterbij elkaar te liggen;

- toekomst peuterspeelzalen wordt onzekerder door fluctuering fiscalisering kinderopvang-kosten;
- Schoolvereniging De Akker neemt vanaf 2011 kinderopvang en peuterspeelzaalwerk af bij CKO. Bewust gekozen voor een organisatie met een christelijke identiteit;
- de winsten van de kinderopvang marginaliseren bij de SKO door de crisis;
- de directe financiële nood van de SPO is gelenigd door de rijksgelden voor professionalisering peuterspeelzalen.

3.3. Overige lokale ontwikkelingen:

- alle 3 bestuursleden van SPO overwogen om uiteenlopende redenen hun bestuursfunctie neer te leggen per 1 januari 2011 (inmiddels hebben ze besloten aan te blijven tot medio 2011);
- bezuinigingsoperatie gemeente Oldebroek vanaf 2012;
- samenwerkingsconvenant ondertekent door SKO en SPO waarin bereidheid is vastgelegd om intensief verder samen te werken.

4. Toekomstige ontwikkelingen

- De verwachting is dat binnen een aantal jaren er een verplichting komt voor schoolbesturen om kindcentra te gaan vormen met opvang voor kinderen tussen 0 en 12 jaar, tussen 7.00 uur en 18.00 uur.
- De versnippering van het voorschoolse aanbod lijkt nog niet ten einde. Indien elke denominatie van school de eigen kleur voorschoolse opvang in gaat huren, zet deze versnippering zich voort. Tevens zien steeds meer organisaties en particulieren brood in de voorschoolse opvang en starten er mee.
- De middelen om voorschoolse opvang te financieren lijken verder af te nemen. Zeker gezien de aanhoudende crisis en de effecten hiervan is een terugloop in middelen de komende jaren te verwachten van zowel de rijksoverheid als de lokale overheid.
- De mogelijkheden om multifunctioneel gebruik te maken van accommodaties is nog nauwelijks in gang gezet. Hier is nog voordeel te behalen.
- De prognoses van leerling aantallen geven een duidelijke dalende lijn te zien. Dit zal tot gevolg hebben dat een aanzienlijk deel van de scholen met leegstand te maken krijgt. Dit biedt kansen om scholen onder te brengen in een fysieke brede school. Deze mogelijkheid beperkt zich tot Oldebroek en vooral Wezep. Vanaf 2018 doet zich deze situatie in ruime mate voor.

5. Gemeentelijk beleid

Het gemeentelijk beleid op het gebied van voorschoolse opvang wordt beïnvloed door een aantal factoren:

- wettelijk kader:
  - Wmo, prestatieveld 2: o.a. (ondergebracht in het integraal jeugdbeleid)
    - signaleren van (dreigende) achterstanden in ontwikkeling kinderen
    - toeleiding naar hulp
  - Wet OKÉ
    - verplichtende voorwaarden voor VVE beleid
    - verplichtende voorwaarden peuterspeelzaalwerk/ kinderopvang
- financieel kader:
  - aan VVE middelen en professionaliseringsmiddelen hangen verplichtingen qua omvang en professionaliteit.
  - lokaal financieel kader
  - bezuinigingstaakstelling
- lokale factoren:
  - aantal woonkernen en afstand daartussen
  - bevolkingsopbouw
  - deelname aan arbeidsmarkt
  - sociaal economische status ouders

- aantal denominaties scholen en schoolbesturen
- lokale initiatieven om voorschoolse opvang te starten
- bezuinigingstaakstelling
- kracht lokale besturen voorschoolse opvang

6. Reeds vastgestelde beleidskaders

De gemeenteraad heeft tot professionalisering besloten in haar raadsvergadering van 12 december 2006. De volgende beleidskaders zijn vastgesteld:

- peuterspeelzaalwerk is een onmisbare schakel in het integrale jeugdbeleid van de gemeente Oldebroek;
- de gemeente Oldebroek is voorstander van peuterspeelzaalwerk in elke kern en minimaal in de kernen: Oldebroek, Wezep, Oosterwolde, 't Loo en Hattermerbroek;
- de gemeente Oldebroek kiest voor minimaal ambitieniveau 1 en stelt het toekomstperspectief op niveau 2 voor wat betreft de kwaliteit van de peuterspeelzalen (SGBO-norm);
- voor wat betreft de huisvesting van de peuterspeelzalen wordt gestreefd naar multifunctioneel gebruik van accommodaties;
- de overige kwaliteitsnormen worden vastgelegd in een nog vast te stellen verordening (huisvesting, veiligheid, gezondheid, etc.);
- professionalisering van het peuterspeelzaalwerk in de gemeente Oldebroek is noodzakelijk voor kwalitatief hoogwaardig peuterspeelzaalwerk.

7. Beleidsrichting

De gemeente zet sterk in op preventief jeugdbeleid. Hiertoe is een Centrum Jeugd en Gezin ingericht, zijn ZAT's 12- en 12+ in het leven geroepen, wordt er schoolmaatschappelijk werk aangeboden, wordt er straathoekwerk en jongerenwerk verricht. Daarnaast lopen er nog diverse leefstijl projecten die aanzetten tot gezond leefgedrag.

Het belang van de gemeente Oldebroek voor goede voorschoolse opvang ligt vooral op het terrein van het signaleren en tegengaan van achterstanden. Indien hiervoor met 1 organisatie zaken gedaan kan worden is dit het meest efficiënt en effectief. Versnippering geeft moeizamere en lastigere communicatie. Het signaleren van achterstanden is niet eenvoudig en het daarna communiceren met ouders over de signalen vergt veel vaardigheden. Hoe meer hierover centraal gecommuniceerd kan worden des te beter. Het gaat dan over de contacten die het Centrum Jeugd en Gezin moet hebben met de voorschoolse leiding. Het CJG laat zich vertegenwoordigen door diverse actoren: Maatschappelijk werk, het consultatiebureau, soms al het straathoekwerk en jongerenwerk (in combinatie met oudere zusjes/broertjes) en de GGD schoolarts. Daarnaast zijn instrumenten in gebruik als: het Zorg Advies Team 12- en de verwijsindex. Hoe groter het aantal voorschoolse voorzieningen des te meer contacten moeten de CJG actoren leggen, des te meer scholing er nodig is van medewerkers van de voorschoolse voorzieningen.

Daarnaast geeft de versnippering een lastigere doorgaande leerlijn naar het basisonderwijs. De basisscholen kunnen dan leerlingen krijgen vanuit diverse voorschoolse voorzieningen. Overal moet de overdracht dan weer met anderen afgestemd worden.

Conclusie hieruit is:

Dat de beleidskaders uit 2006 nog steeds gelden. Voor wat betreft het kwaliteitsniveau zal de gemeente Oldebroek ook gaan voldoen aan de Wet OKE en het hieruit voortvloeiende VVE beleid. (2 professionele leidsters op een groep)

8. Beleidskader

Op basis van bovenstaande is het volgende beleidskader te omschrijven met aanvullende voorwaarden. Het beleidskader is in voorwaarden omschreven en in volgorde van belangrijkheid, maar alle afzonderlijke voorwaarden blijven wel intact.

1. Peuterspeelzaalwerk is een onmisbare schakel in het integrale jeugdbeleid van de Gemeente Oldebroek;
2. De gemeente Oldebroek is voorstander van peuterspeelzaalwerk in elke kern en minimaal in de kernen: Oldebroek, Wezep, Oosterwolde, 't Loo en Hattemberbroek;
3. De gemeente Oldebroek kiest voor minimaal ambitieniveau 1 en stelt het toekomstperspectief op niveau 2 voor wat betreft de kwaliteit van de peuterspeelzalen (SGBO-norm);
4. Voor wat betreft de huisvesting van de peuterspeelzalen wordt gestreefd naar multifunctioneel gebruik van accommodaties;
5. De overige kwaliteitsnormen worden vastgelegd in een nog vast te stellen verordening (huisvesting, veiligheid, gezondheid, etc.);
6. Professionalisering van het peuterspeelzaalwerk in de gemeente Oldebroek is noodzakelijk voor kwalitatief hoogwaardig peuterspeelzaalwerk.
7. De raad heeft in 2009 besloten dat als subsidievoorwaarde geldt dat de subsidieontvangende stichting ook kinderopvang moet aanbieden. Het betrof hier de SPO. Dit maakt de organisatie als partij krachtiger (breder aanbod), er wordt dan gebruik gemaakt van de door de landelijke overheid geregelde fiscalisering van de kinderopvang en hierdoor is de uitvoering van de VVE gemakkelijker en goedkoper.
8. de voorschoolse opvang heeft als uitgangspunt, dat aangesloten wordt bij wensen van ouders en scholen qua identiteit;
9. Om aansluiting te blijven houden met het lokale veld geniet het de voorkeur als een aanbieder lokale wortels dan wel inbedding heeft. Indien dit niet haalbaar is, dan geniet een regionale instelling de voorkeur (Noord Veluwe/omgeving Zwolle).
10. De organisatie moet betrouwbaar zijn op basis van ervaringsgegevens. Een jonge dynamische organisatie kan kwetsbaar zijn en kan niet bogen op getoonde ervaring.
11. De organisatie moet toekomstgericht werken. Men moet kunnen en willen anticiperen op veranderingen. (fiscalisering, vorming kindcentra, regionalisering, VVE beleid, etc.)

9. Uitvoeringskader

Er moet peuterspeelzaalwerk geboden worden onder de volgende bepalingen:

- 9.1. Het bieden van peuterspeelzaalwerk in de gemeente Oldebroek aan kinderen in de leeftijd van 2½-4 jaar.
- 9.2. Vertegenwoordiging van het peuterspeelzaalwerk in het netwerk 12-.
- 9.3. Structurele informatie-uitwisseling met de ouders. Primair individueel inzake het eigen kind/de eigen kinderen, maar ook in groepsverband in de vorm van voorlichting over veel voorkomende opvoedingsvragen en -problemen.
- 9.4. De openingstijden van de verschillende peuterspeelzalen worden zo veel mogelijk afgestemd op de schooltijden van de omringende basisscholen.
- 9.5. In navolging van het basisonderwijs wordt bij inschrijving naar milieufactoren gevraagd zoals hoogst genoten opleiding en beroep van de ouders.
- 9.6. Plaatsing geschiedt in volgorde van het bereiken van de instroomleeftijd waarbij, indien nodig, voorrang wordt gegeven aan peuters die tot de VVE-doelgroep behoren.
- 9.7. De organisatie werkt actief mee aan vroeg signalering van ontwikkelingsachterstanden, problematische thuissituaties en andere factoren die de ontwikkeling van het kind op welke wijze dan ook kan verstoren. Hiertoe wordt nauw samengewerkt met zorginstellingen.
- 9.8. De organisatie werkt ten aanzien van 9.7. samen met Icare en eventuele andere organisaties in deze regio die gericht zijn op de ontwikkeling van het kind en die samenwerken met de gemeente Oldebroek. Dit kan onder andere door openstelling van de peuterspeelzalen voor inloopsprekuren bij kinderartsen of andere deskundigen van Icare.
- 9.9. In de jaarlijkse rapportage aan de gemeente dient aangegeven te worden op welke wijze en in hoeverre de overeengekomen producten en prestaties zijn geleverd. Tevens worden jaarlijks overzichten aan de opdrachtgever verstrekt waaruit het aantal kinderen per peuterspeelzaal blijkt, en het aantal per groep, en de eventuele aantallen op een wachtlijst per peuterspeelzaal. Steeds met de peildatum van 1 januari van het subsidiejaar.
- 9.10 Daarnaast de volgende gegevens opnemen in de jaarlijkse rapportage:
  - a. totaal aantallen van peuters per peuterspeelzaal

- b. de aantallen peuters per peuterspeelzaal die extra begeleiding krijgen (VVE aantallen)
- c. de aantallen peuters per peuterspeelzaal die een 3e dagdeel volgen. (VVE aantallen)
- d. initialen van ieder kind met geboortedatum en woonplaats en betreffende peuterspeelzaal.

10. Financieel Kader

Het financiële kader wordt bepaald door 2 geldstromen:

1. Algemene Uitkering van het rijk door middel van een decentralisatie-uitkering:	€	63.464,60
2. Gemeentelijke begroting bestaande uit:		
- coördinatie subsidie:	€	26.012,56
- algemene subsidie:	€	<u>84.817,72</u>
Totaal beschikbaar budget voor peuterspeelzaalwerk in 2011	€	174.294,88

Alle bedragen zijn structureel.

Dit bedrag van € 174.294,88 is voor 2011 gesubsidiërd aan de Stichting Peuterspeelzalen Oldebroek.

Voor- en vroegschoolse Educatie

Voor Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) is in 2011 beschikbaar: € 133.604,58. Hiervan is ook een gedeelte bestemd voor uitvoering door de Stichting Peuterspeelzalen Oldebroek. Het exacte gedeelte is aan het eind van het 1^e kwartaal van 2011 bekend omdat over de beleidsmatige aspecten nog overleg gevoerd wordt.

Oldebroek, januari 2011.